DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)
17. juni 1998 *

I sag C-214/97,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Francisco de Sousa Fialho, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Den Portugisiske Republik ved direktør Luís Fernandes, Juridisk Tjeneste, Direktoratet for EF-spørgsmål, Udenrigsministeriet, og direktør João Lopes Fernandes, Juridisk Afdeling, Nationalinstituttet for Vand (Instituto Nacional da Água), 1, Rua da Cova da Moura, Lissabon, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Portugals Ambassade, 33, allée Scheffer,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 189, stk. 3, og bestemmelserne i Rådets direktiv 75/440/EØF af 16. juni 1975 om kvalitetskrav til overfladevand, som anvendes til fremstilling af drikkevand i medlemsstaterne (EFT L 194, s. 26), principalt, fordi den ikke har udarbejdet en sammenhængende aktionsplan, der omfatter en tidsplan for forbedring af overfladevandets kvalitet, og subsidiært, fordi den ikke omgående har underrettet Kommissionen om disse foranstaltninger,

har

* Processprog: portugisisk.

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, H. Ragnemalm, og dommerne G. F. Mancini, J. L. Murray, G. Hirsch og K. M. Ioannou (refererende dommer),

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 10. marts 1998,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 4. juni 1997 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 189, stk. 3, og bestemmelserne i Rådets direktiv 75/440/EØF af 16. juni 1975 om kvalitetskrav til overfladevand, som anvendes til fremstilling af drikkevand i medlemsstaterne (EFT L 194, s. 26), principalt, fordi den ikke har udarbejdet en sammenhængende aktionsplan, der omfatter en tidsplan for forbedring af overfladevandets kvalitet, og subsidiært, fordi den ikke omgående har underrettet Kommissionen om disse foranstaltninger.

2 I henhold til artikel 1 i direktiv 75/440 har direktivet til formål at fastlægge de kvalitetskrav, som overfladeferskvand, der benyttes eller er bestemt til at blive benyttet til fremstilling af drikkevand, efter en hensigtsmæssig behandling skal opfylde.

3 Artikel 4, stk. 2, i direktiv 75/440 bestemmer:

»2. ... medlemsstaterne [træffer] alle nødvendige bestemmelser for at sikre en stadig forbedring af miljøet. Med henblik herpå udarbejder de en sammenhængende aktionsplan, der omfatter en tidsplan for forbedring af overfladevandets kvalitet ... På dette punkt skal der inden for de nationale programmer i løbet af de næste ti år gennemføres væsentlige forbedringer.

...

Kommissionen foretager en grundig gennemgang af aktionsplanerne herunder tidsplanerne og fremsætter i givet fald egnede forslag herom for Rådet.«

4 Desuden bestemmer artikel 10 i direktiv 75/440, at medlemsstaterne skulle sætte de nødvendige administrative eller ved lov fastsatte bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet inden to år efter dets meddelelse og omgående underrette Kommissionen herom.

5 I henhold til artikel 395 og bilag XXXVI i akten vedrørende vilkårene for Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne (EFT 1985 L 302, s. 23) har direktiv 75/440 fundet anvendelse i Portugal fra den 1. januar 1989.

6 Ved skrivelse af 12. august 1991 anmodede Kommissionen den portugisiske regering om at fremsende en kopi af den sammenhængende aktionsplan, jf. artikel 4, stk. 2, i direktiv 75/440.

7 Idet den ikke modtog noget svar, erindrede Kommissionen ved skrivelse af 13. november 1992 og ved telex af 22. januar 1993 den portugisiske regering om sin skrivelse af 12. august 1991.

8 Ved skrivelse af 19. maj 1993 fremsendte den portugisiske regering til Kommissionen en liste med overskriften »Programmer for forureningsbekæmpelse«.

9 Idet Kommissionen fandt, at skrivelsen ikke opfyldte kravene til planen i henhold til artikel 4, stk. 2, i direktiv 75/440, indledte den ved åbningsskrivelse af 13. januar 1994 til Den Portugisiske Republik et traktatbrudssøgsmål i henhold til traktatens artikel 169.

10 Efter at Kommissionen alene havde modtaget en skrivelse af 10. juni 1994, hvori de portugisiske myndigheder gav meddelelse om forberedelsen af de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre direktiv 75/440 og anmodede om en yderligere frist

dertil, fremsendte den ved skrivelse af 10. juli 1995 til Den Portugisiske Republik en begrundet udtalelse, hvori den anmodede Portugal om at træffe de nødvendige foranstaltninger inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse.

11 Ved skrivelse af 1. marts 1996 fremsendte Den Portugisiske Republik som svar på den begrundede udtalelse et dokument til Kommissionen med overskriften »Sammenhængende aktionsplan«, som indeholdt aktionsplaner og rammekontrakter vedrørende forbedring af kvaliteten af overfladevandet.

12 Efter at have gennemgået dette dokument og de vedlagte rammekontrakter har Kommissionen anlagt nærværende traktatbrudssag.

13 Kommissionen har gjort gældende, at det dokument, som de portugisiske myndigheder fremsendte den 1. marts 1996, uanset overskriften ikke udgør en sammenhængende aktionsplan i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 4, stk. 2, i direktiv 75/440, eftersom det ikke indeholder nogen tidsplan for forbedring af overfladevandet og ikke giver et tilstrækkeligt grundlag for reelle forbedringer af vandkvaliteten og af miljøet i Portugal som helhed. Ifølge Kommissionen er der alene tale om en rapport fra ledelsen af afdelingen for vandressourcer ved Instituttet for Vand (»Direcção de Serviços Hídricos do Instituto da Água«), som beskriver en række projekter og tiltag, som alene udgør eksempler på gennemførte aktioner med henblik på at forbedre kvaliteten af det pågældende overfladevand.

14 Kommissionen har anført, at de få projekter, som er opregnet i denne rapport, indgår i det omtalte program, hvilket allerede bekræfter, at dokumentet ikke i sig

selv udgør den i direktiv 75/440 krævede aktionsplan, men alene beskriver nogle spredte tiltag, for hvis gennemførelse der i øvrigt ikke er fastsat nogen frist.

15 Kommissionen har tilføjet, at de beskrevne tiltag, som allerede er gennemført, er i færd med at blive gennemført, eller mangler at blive gennemført, udelukkende vedrører flodområderne Tejo og Ave. Dertil kommer, at dokumenterne, selv for denne ene del af det portugisiske område, er mangelfulde både for så vidt angår det faktuelle grundlag og med hensyn til de indeholdte oplysninger vedrørende de vedlagte rammekontrakter. Således er der ikke fastsat nogen tidsplan for vandkvaliteten i Valadas opsamlingsstation, som forsyner Lissabon, eller for arbejdet med at forbedre vandkvaliteten i Ave-floden, som fortsat er stærkt forurenet. Ligeledes indeholder rapporten ingen resultater om udførte arbejder eller om nye tiltag, der er iværksat siden 1994.

16 Endelig er det efter Kommissionens opfattelse åbenbart, at de forelagte dokumenter ikke dækker samtlige vandløb, som findes på det portugisiske område.

17 I sit svarskrift har Den Portugisiske Republik ikke taget konkret stilling til de forskellige klagepunkter, som Kommissionen har fremført, men har understreget, at de portugisiske myndigheder har udfoldet store bestræbelser på at gennemføre bestemmelserne i artikel 4, stk. 2, i direktiv 75/440. Desuden er det dens opfattelse, at den sammenhængende aktionsplan, som blev fremsendt til Kommissionen den 1. marts 1996, i udstrakt grad opfylder kravene i direktiv 75/440, og at den udgør et væsentligt skridt mod den fuldstændige gennemførelse af direktivets bestemmelser.

18 Ifølge Den Portugisiske Republik indgår denne plan sammen med forskellige andre foranstaltninger i et samlet hele af initiativer, der er taget af de kompetente nationale myndigheder, og som skal sikre udarbejdelsen af en sammenhængende

aktionsplan, der indeholder en tidsplan for forbedringen af kvaliteten af overfladevandet, således som det foreskrives i artikel 4, stk. 2, i direktiv 75/440. Imidlertid har den portugisiske regering erkendt, at disse arbejder som følge af kompleksiteten og omfanget af denne procedure er blevet forsinket og endnu ikke er afsluttet.

19 Med henvisning til ovenstående må det konstateres, at de af Den Portugisiske Republik trufne foranstaltninger ikke i fuldt omfang opfylder kravene i direktiv 75/440. På denne baggrund kan disse foranstaltninger ikke betragtes som en fuldstændig gennemførelse af det nævnte direktiv inden for den i dette fastsatte frist.

20 Det følger heraf, at Kommissionen bør gives medhold i sagen.

21 Det må herefter fastslås, at Den Portugisiske Republik ved ikke at have udarbejdet en sammenhængende aktionsplan, som indeholder en tidsplan for forbedringen af kvaliteten af overfladevandet, har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 4, stk. 2, i direktiv 75/440.

Sagens omkostninger

22 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Den Portugisiske Republik har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

1) **Den Portugisiske Republik har ved ikke at have udarbejdet en sammenhængende aktionsplan, som indeholder en tidsplan for forbedringen af kvaliteten af overfladevandet, tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 75/440/EØF af 16. juni 1975 om kvalitetskrav til overfladevand, som anvendes til fremstilling af drikkevand i medlemsstaterne.**

2) **Den Portugisiske Republik betaler sagens omkostninger.**

Ragnemalm Mancini Murray

Hirsch Ioannou

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. juni 1998.

R. Grass H. Ragnemalm

Justitssekretær Formand for Sjette Afdeling